



EIROPAS PARLAMENTS

2009 - 2014

Starptautiskās tirdzniecības komiteja

2010/2233(INI)

26.1.2011

ATZINUMS

Sniegusi Starptautiskās tirdzniecības komiteja

Ārlietu komitejai

par Eiropas Savienības attiecībām ar Persijas līča Sadarbības padomi
(2010/2233(INI))

Atzinumu sagatavoja(*): *Mário David*

(*)Iesaistītā komiteja – Reglamenta 50. pants

PA_NonLeg

IEROSINĀJUMI

Starptautiskās tirdzniecības komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Ārlietu komiteju rezolūcijas priekšlikumā iekļaut šādus ierosinājumus:

1. atgādina par 2008. gada 24. aprīļa rezolūciju par brīvās tirdzniecības nolīgumu (BTN) starp EK un Persijas līča Sadarbības padomi (PLSP), kuru atbalstīja 96 % deputātu; norāda, ka rezolūcijā skartie jautājumi, piemēram, nepieciešamība noteikt abpusēju piekļuvi tirgum, intelektuālā īpašuma tiesību efektīva aizsardzība, beztarifu barjeru likvidēšana pakalpojumu sniegšanai, ilgtspējīgas attīstības veicināšana un starptautisko konvenciju ievērošana, joprojām ir aktuāli;
2. pauž dziļu nožēlu, ka sarunas par ES un PLSP BTN vairākkārt ir atliktas uz ilgu laiku, un negatīvi vērtē PLSP lēmumu 2008. gadā šīs sarunas pārtraukt; uzskata, ka ir pienācis laiks novērst šķēršļus, kas liedz atsākt sarunas un atrast galīgo risinājumu, lai abu pušu sabiedrība un uzņēmēju kopienas varētu izmantot nolīguma sniegtās iespējas;
3. pauž nožēlu par to, ka ES izturas nevērīgi pret šo reģionu, neskatoties uz tā stratēģisko nozīmi naftas piegādes, tirdzniecības iespēju un reģionālās stabilitātes dēļ;
4. ņem vērā to, ka pēc 20 gadus ilgušām sarunām brīvās tirdzniecības nolīgums joprojām nav noslēgts; apzinās, ka dažas no Persijas līča Sadarbības padomes valstīm noraida cilvēktiesību un nelegālās migrācijas klauzulu;
5. uzskata, ka, ņemot vērā reģiona stratēģisko nozīmi, BTN nevajadzētu uzskatīt tikai par instrumentu, kura mērķis ir ar tirdzniecības palīdzību uzlabot labklājību, bet arī par ģeopolitiskās stabilitātes stiprināšanas līdzekli;
6. atzīmē, ka PLSP pašlaik ir ES sestais lielākais eksporta tirgus un ka ES savukārt ir galvenais PLSP tirdzniecības partneris; atzīmē, ka, neskatoties uz to, ka tirdzniecība jau ir sasniegusi augstu līmeni, joprojām ir iespējams to palielināt un abpusēji dažādādot, ņemot vērā ES tirgus apmēru un dažu PLSP valstu vēlmi palielināt eksporta daudzveidību; norāda, ka BTN sniegs arī jaunas tehniskās sadarbības un atbalsta iespējas; uzskata, ka ES un PLSP BTN noslēgšana būtu lielisks līdzeklis ciešāku saišu nostiprināšanai un turpmākai diversifikācijai;
7. uzsver, ka, ņemot vērā PLSP valstu virzību uz ekonomikas diversifikāciju, kuras mērķis ir samazināt atkarību no naftas, PLSP valstu ekonomikas attīstību varētu veicināt pakalpojumu tirdzniecības un investīciju veicināšana;
8. atzinīgi vērtē divu beidzamo desmitgažu laikā notikušo ES un PLSP ekonomisko attiecību pastiprināšanos un būtisko tirdzniecības pieaugumu starp abām pusēm, lai gan BTN nav izdevies noslēgt; uztver to par apliecinājumu tam, ka BTN vēl vairāk sekmēs šo dabisko izaugsmi un tā risināsies atvērtākā, paredzamākā un drošākā vidē;
9. atzīmē, ka darbs, kas saistīts ar BTN, jau lielākoties ir izdarīts, un uzskata, ka pašreiz paredzētais BTN vēriens iezīmē pozitīvas perspektīvas abām pusēm; tāpēc aicina abas puses šo BTN vērtēt kā lielu un nozīmīgu uzdevumu abiem reģioniem un to iedzīvotājiem;

uzskata, ka ES un PLSP ir kopējas intereses un vajadzības un ka ES pieredze reģionālās integrācijas jomā var kļūt par iedvesmas avotu Persijas līča valstīm; uzskata, ka šajā ziņā ES var sniegt vērtīgu tehnisko palīdzību;

10. vērš uzmanību uz to, ka publiskā iepirkuma procedūru nepārskatāmība un šķēršļi ārvalstu investoru ienākšanai pakalpojumu jomā, ja tie netiks novērsti, var apdraudēt šā nolīguma noslēgšanu;
11. ir cieši pārliecināts, ka ES un PLSP BTN būs abpusēji ļoti izdevīgs; ir pārliecināts, ka BTN ar ES var pozitīvi veicināt tālāko PLSP ekonomisko integrāciju un ka pēc PLSP muitas savienības izveides tas var sniegt arī spēcīgu impulsu tādiem svarīgiem projektiem kā PLSP kopējais tirgus un PLSP monetārā savienība ar vienotu valūtu; uzskata, ka PLSP varētu mācīties no ES vienotā tirgus izveides un vienotās valūtas ieviešanas pieredzes;
12. aktīvi atbalsta vēstījumu, ko augstā pārstāve / priekšsēdētāja vietniece *Catherine Ashton* pauda ES un PLSP kopējā ministru sanāsmē 2010. gada jūnijā un vēlāk — 22. septembrī ES un PLSP sanāsmē vienlaikus ar ANO Ģenerālās asamblejas ministru konferenci, norādot, ka ES ir gatava pielikt pūles, lai šīs sarunas pabeigtu; pauž atzinību arī par PLSP reakciju, jo tā arī apliecina vēlmi noslēgt šīs sarunas;
13. apzinās dažu PLSP valstu raizes par eksporta nodokļiem, bet pauž nožēlu par neseno PLSP sarunvedēju lēmumu šajā sakarībā atgriezties pie 2008. gada nostājas, t. i., neiekļaut šos jautājumus BTN; ir stingri pārliecināts, ka ir pilnīgi neiespējami pašlaik ārpus BTN atstāt jautājumu par eksporta nodokļiem un ka saskaņā ar PTO noteikumiem BTN ir jāparedz gan importa, gan eksporta būtiska liberalizācija;
14. iesaka ES paredzēt vairāk līdzekļu PLSP, piemēram, izmantojot instrumentu sadarbībai ar industrializētām valstīm un citām valstīm ar augstu ienākumu līmeni, kas būtu jāpadara atpazīstamāks un vairāk jāizmanto vietējo ierēdņu sagatavošanas programmām, tostarp tirdzniecības jomā;
15. atgādina, ka saskaņā ar Lisabonas līgumu starptautiskās tirdzniecības politika ir viens no ES ārpolitikas instrumentiem un ka Savienība visos starptautiskajos nolīgumos lielu nozīmi piešķir demokrātijas principiem un cilvēka pamattiesībām līdztekus sociālajiem un vides aspektiem; tāpēc aicina visos turpmākajos tirdzniecības nolīgumos iekļaut efektīvu un saistošu cilvēktiesību klauzulu;
16. konstatē, ka sešās Persijas līča Sadarbības padomes valstīs ir 15 miljoni migrējošu darba ņēmēju un ka šie darba ņēmēji veido gandrīz 40 % no kopējā iedzīvotāju skaita; atgādina par Persijas līča migrējošo darba ņēmēju grūto stāvokli, ko uzsvēra Starptautiskā Darba organizācija, un atbalsta tās aicinājumu šajā reģionā noteikt minimālo algu, lai vietējo un migrējošo darba ņēmēju stāvoklis nepasliktinātos vēl vairāk; atbalsta arī visu strādājošo tiesības veidot arodbiedrības un tajās iestāties, lai aizstāvētu savas intereses;
17. pieprasa ievērot Vispārējā cilvēktiesību deklarācijā noteiktos demokrātijas principus un pamattiesības; mudina PLSP dalībvalstis apkarot sieviešu un bērnu ekspluatāciju, jo īpaši darba tirgū, un efektīvi īstenot ANO Konvenciju par jebkuras sieviešu diskriminācijas izskaušanu un ANO Konvenciju par bērna tiesībām;

18. uzskata, ka būtiska nozīme sarunās par brīvās tirdzniecības nolīgumu ir tam, vai PLSP dalībvalstis ir ratificējušas un pilnībā īsteno ANO Konvenciju pret transnacionālo organizēto noziedzību, ANO Pretkorupcijas konvenciju un Starptautisko konvenciju par migrējošo darba ņēmēju tiesību aizsardzību un viņu ģimenes locekļu tiesību aizsardzību;
19. uzskata, ka BTN noslēgšana būtiski uzlabotu pašreizējās ES dalībvalstu un PLSP valstu attiecības, nodrošinātu pievienoto vērtību jaunajai kopīgajai rīcības programmai, īpaši palielinot darbības un nostiprinot institucionālo sistēmu, arī PLSP sekretariātā; pauž nožēlu par joprojām nelielo ES diplomātisko pārstāvību PLSP valstīs un uzsver, ka ar jauno Eiropas Ārējās darbības dienestu ES vajadzētu pastiprināt savu diplomātisko klātbūtni šajā reģionā, izveidojot Savienības delegācijas visas sešās PLSP valstīs, kurām būtu jāstrādā ciešā sadarbībā ar to ES dalībvalstu diplomātiskajiem dienestiem, kuri atrodas PLSP valstīs, lai pēc iespējas pilnīgāk izmantotu pieredzi, ko šīs valstis ir guvušas šajā reģionā; ir pārliecināts, ka lielāka diplomātiskā klātbūtne būtiski palielinās iespējas ātrāk noslēgt BTN un to īstenot;
20. ierosina regulāri rīkot ES un PLSP valstu un valdību vadītāju samitu; uzsver, ka šādi samiti varētu ievērojami stiprināt politiskās, finanšu, ekonomiskās, tirdzniecības un kultūras saites starp ES un PLSP; aktīvi mudina gan ES, gan PLSP galvenos politisko lēmumu pieņēmējus regulāri tikties, lai kopā noteiktu kopīgās intereses un veicinātu to īstenošanu, tādējādi palielinot iespēju tuvākajā nākotnē noslēgt un parakstīt BTN; uzskata, ka gan ES, gan PLSP galvenajiem politisko lēmumu pieņēmējiem ir jārisina šis samita jautājums, neatkarīgi no tā, vai BTN tiek noslēgts un parakstīts;
21. atzinīgi vērtē to, ka laika gaitā ES un PLSP ir kļuvušas par lielākajām investīciju partnerēm un ka PLSP kopā ar Irāku un Jemenu 2008. gadā nonāca lielāko investoru saraksta virsotnē ES; uzskata, ka BTN noslēgšana vai vismaz oficiāla sarunu atsākšana noteikti pavērs ceļu jauniem nolīgumiem, kas veicinās un atvieglos savstarpējās tiešās ārvalstu investīcijas, novēršot ārvalstnieku īpašuma un investīciju aizsardzības šķēršļus; atgādina, ka pēc Lisabonas līguma stāšanās spēkā ārvalstu tiešie ieguldījumi ir nonākuši ES kompetencē un tādēļ tie ir vēl viens arguments par labu ātrākai ES un PLSP BTN noslēgšanai; norāda, ka visiem jaunajiem BTN būtu jāpaver jaunas investīciju iespējas abām pusēm, palielinot PLSP iespējas izpildīt kritērijus, kas noteikti kandidātiem uz ES investīciju nolīguma noslēgšanu saskaņā ar turpmāko ES investīciju politiku;
22. uzsver, ka PLSP tarifu pazemināšanas BTN rezultātā palielinās starptautisko uzņēmumu interese par ārējām investīcijām; pauž pārliecību, ka BTN sekmēs ar pakalpojumiem saistītu investīciju palielināšanos, kas veicinās PLSP valstu un ES dalībvalstu attīstību;
23. iesaka visos tirdzniecības darījumos starp ES un PLSP izmantot eiro; atzinīgi vērtē to, ka PLSP kopš izveides ir paudusi vēlmi veidot muitas un monetāro savienību; atzīmē, ka muitas savienība stājās spēkā 2009. gadā, bet pašlaik notiek sarunas par vienotu valūtu;
24. atzīmē, ka visas sešas PLSP valstis pašreiz var izmantot preferenciālo piekļuvi ES tirgum saskaņā ar ES vispārējo preferenču sistēmu; uzsver, ka saskaņā ar Padomes 2008. gada 22. jūlija Regulas (EK) Nr. 732/2008 15. panta 1. punktu visām PLSP valstīm ir ne tikai jāratificē, bet arī efektīvi jāīsteno visas 27 SDO un ANO konvencijas, kas uzskaitītas šīs regulas III pielikumā; uzskata, ka, ņemot vērā šajā reģionā notikušo ekonomisko attīstību, BTN būtu piemērots līdzeklis tirdzniecības radīto priekšrocību izplatīšanai visā reģionā;

25. atkārtoti apliecina, ka ES un PLSP attiecību galvenajam mērķim vajadzētu būt BTN noslēgšanai starp reģioniem, kas būs vērienīgākais reģionu sadarbības BTN; bet, kamēr tas nav noticis, ņemot vērā dažu PLSP lielāko tirdzniecības partneru veikumu, mudina augsto pārstāvi / priekšsēdētāja vietnieci un Tirdzniecības komisāru izskatīt alternatīvas iespējas turpmākajām tirdzniecības attiecībām ar PLSP valstīm divpusēju tirdzniecības nolīgumu veidā starp ES un tām Persijas līča valstīm, kuras jau ir gatavas uzņemties jaunas saistības pret ES, ņemot vērā Persijas līča valstu nevienmērīgo ekonomisko attīstību, atšķirīgos finanšu krīzes risinājumus un šo valstu attiecības ar citiem tirdzniecības partneriem.

KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS

Pieņemšanas datums	26.1.2011
Galīgais balsojums	+: 15 -: 2 0: 10
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	William (The Earl of) Dartmouth, Kader Arif, Daniel Caspary, Christofer Fjellner, Yannick Jadot, Metin Kazak, Bernd Lange, David Martin, Emilio Menéndez del Valle, Vital Moreira, Cristiana Muscardini, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Niccolò Rinaldi, Tokia Saïfi, Helmut Scholz, Peter Šťastný, Robert Sturdy, Gianluca Susta, Keith Taylor, Iuliu Winkler, Jan Zahradil, Pablo Zalba Bidegain, Paweł Zalewski
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	George Sabin Cutaș, Mário David, Jörg Leichtfried, Miloslav Ransdorf, Michael Theurer, Jarosław Leszek Wałęsa
Aizstājēji (187. panta 2. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Patrice Tirolien